

بسم الله التّور

الميزان خوانی جلسه صد و نهم - سوره مبارکه اسراء - ۱۴۰۲/۵/۱۶

- ادامه شرح آیات سیاق ۲۳ تا ۳۹ تا ابتدای آیه ۳۳

- بحثی پیرامون حرمت زنا و حکمتش و نقش آن در حفظ بنیان خانواده

- ولنگاری و نابودی عنصر حیا و غیرت در جوامع غربی

"بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ نَسْتَعِينُ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ"

ادامه شرح آیات سیاق ۲۳ تا ۳۹ تا ابتدای آیه ۳۳

(دقیقه ۶) جلسه ۱۰۹ المیزان هستیم در محضر سوره مبارکه اسراء، توی سیاق آیات ۲۳ تا ۳۹ هستیم تا سر "وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ" جلسه پیش مطلب را ادامه دادیم امروز ان شاء الله می خواهیم که از این آیه شروع بکنیم.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

آیه ۳۱ "وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنْ قَتَلْتَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا (۳۱)"

"إِمْلَاقٍ" باب افعال از ریشه مَلَقَ به معنای فقر و نداری.

"خِطْأً" از ریشه خَطَأً میاد به معنای انحراف از جهت. "خِطْأً" آخرش همزه هست، از ریشه خَطَأً به معنای انحراف از جهت.

می خواهیم ببینیم چند نوع خَطَأً و خِطْأً داریم. یه نوع از خطا اینه که ما تصمیم داشته باشیم، تصمیم و اراده خطا داشته باشیم حتی اگر به مرحله عمل نرسه من تصمیم گرفتم یه کاری را که شکلش و صورتش، خود بافت اون عمل را انجام بدم که اون خطا هست، پسندیده نیست.

سوال: یعنی تعمداً، می دونیم این خطاست؟ پاسخ: بله؛ من تصمیم گرفتم یک کار خطایی را انجام بدم حتی انجامش ندادم. این بدترین نوع خطا هست.

توی همین آیه که نهی می کنه "وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ" این نوع خطا هست نه که فقط نکشید یعنی به مرحله عمل حتی نه، عقبتر داره حرف میزنه، میگه حتی تصمیم فرزندکشی نداشته باشید. گرفتید چی شد؟ درسته فعل میگه "وَلَا تَقْتُلُوا" نکشید ولی به خاطر اون "خِطْأً" آخر آیه یعنی تصمیم و اراده این کار را حتی نداشته باشید نه اینکه شکل عمل را هم انجام ندید اون که دیگه خیلی بدتره، یه پله عقب تر یه مرز عقب تر خداوند داره نهی می کنه.

این مرحله زشت ترین نوع خطاست. معمولاً هم با ثلاثی مجرد صحبت میشه. خَطَأً، يَخْطِئُ، خَطْأً.

فَعْلٌ، يَفْعَلُ، يَخْطِئُ. خَطْأً مصدرش هست. یا خطا فارسی. توی عربی خَطْأً میگن. آیه ش همین بود.

یا مثلاً "و إِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ" ما خطاکار بودیم خطا یعنی تصمیم های خطا داشتیم، تصمیم هایی که هنوز به

مرحله عمل نرسیده. (دقیقه ۱۰)

ببینید قسمت دوم یعنی نوع دوم خطا این هستش که انسان کاری را اراده بکنه یعنی اراده فعل حَسَن، خوب باشه. من اراده می‌کنم یه کار خوبی را انجام بدم. ولی اون طور که می‌خوام این کار خوب پیش نمیره. تبدیل میشه به یک کار خطا. ما نیت‌مون خیره اراده خیری هم داریم و اتفاق برامون زیاد افتاده. کار خوبی می‌خواهیم انجام بدیم ولی در نتیجه و در حین عمل و حتی بعد از عمل می‌بینیم که تبدیل به خطا شد. حرفی زدیم با نیت خوب، تبدیل به یک ناراحتی شد. کاری انجام دادیم خرجی کردیم با نیت خوب، تبدیل به یک خطا شد. پس این اراده فعل حَسَن هست.

بله ضرب‌المثل هست به قول خانم عجایی اومدیم ثواب کنیم کباب شدیم.

نیت خیر را اراده کردیم اما نتیجه خیر نگرفتیم و نتیجه خطا گرفتیم.

توی این گونه خطا میان توی باب مزید، باب اِفعال، أَخْطَأُ، أَفْعَلُ، اِفعال، این می‌ره مزید میشه.

حالا دو حالت پیدا میشه اینجا. آدمی که این کار را انجام داده. کار خطا انجام داده بریم توی اسم فاعل باب افعال، چی میشه؟ مَخْطِی. احسنت. به این می‌گیم مخطی، نیت خیر بوده‌ها، ظاهر عمل خطا شد ولی عملش چی شد؟ از ریشه صَوَّبَ هست. کار درست را می‌گیم صواب با صاد.

پس اسم فاعل ازش بسازیم از باب افعال، مُصِيب. خودش مَخْطِی هست عملش مُصِيب هست. در عمل مصیب هست در اراده اصطلاحاً می‌گیم در اراده می‌گیم خطا کرده یا مخطی هست حالا دچار خطا شده، اراده‌ش خوب بوده. عمل.

ببخشید من برعکس گفتم. اشتباهه.

در اراده مُصِيب هست در عمل مَخْطِی هست. اراده درسته، عمل خرابه.

آیه‌ی ۹۱-۹۲ سوره نساء "وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً" یه کسی یه قتل غیر عمد انجام داده، مجازاتش اینه مثلاً نمی‌دونم برده آزاد کنه، شصت روز روزه بگیره.

سوال: یعنی مصیب به مصیبت ربطی نداره؟ پاسخ: نه صواب یعنی درست. کلا اون مصیبتی که شما فرمودید این ریشه هستش یعنی اصابت کردن، هم برای خوب به کار برده میشه هم برای بد.

پس آیه ش چی شد؟ "وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً" این خطا اینه. اصلاً قصد اینجوری نداشته عمل خراب شده.

اومده یه حرفی را بهش بزنه یه اتفاقی افتاده هولش داده مثل قتل‌های غیر عمد.

آیه‌ش برای اون قتل غیر عمد میاد حد تعیین می‌کنه، مجازات تعیین می‌کنه، شصت روزه هست یا حالا آزاد کردن بنده هست اما برعکسش.

سوال: "وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً" را برای دومی گفتید؟ پاسخ: بله. قتل عمد نیست.

سوال: شکلش که مثل مصدره؟ پاسخ: نه؛ تو قصد عمل بد نداشته‌ای اما نتیجه این شده. توی بالا فقط اراده هست.

سوال: نه مگه نځفنه بالایی شکلش خطاً به اون شکل میاد دومی اگر ارادهش باشه ولی فعلش نباشه مُخطی میاد؟ پاسخ: مخطی و مصیب. بالا مجرد هست پایین مزیده.

سوال: خطاً اومده توی آیه مثل بالایی اومده؟ پاسخ: باشه به شکل مصدر اومده. (دقیقه ۱۵)

سوال: یعنی شکل ظاهریش پس ملاک نیست؟ پاسخ: نه نه.

سومی برعکسه، اراده خطا داریم یعنی توی مرحله تصمیم، اراده خطا داریم اما شانسش میگیره و این خطا تبدیل میشه به عمل خوب. من نیت بد بود ولی ظاهر عملم خوب در اومد. این برعکس میشه. خلافش را انجام میده کسی در اراده خطا می‌کنه ناشایست را اراده می‌کنه ولی کار نیکی از آب در میاد.

سوال: یعنی خدا اینجا دخالت می‌کنه؟ پاسخ: نه؛ تمام علتها و معلولها توی جهان، توی تکوین اینجوری مسیر پیش میره، من نیت بد بود عملم خوب دراومد. مثل خیلی از اعمال ریایی. من صدقه دادم که دیده بشم اما اون صدقه رفت گره از کار یک مسلمانی باز کرد.

یا واقعا خیلی از صحبت‌هامون اون چیزی نیست که اراده کرده بودیم. ولی نتیجه خوبی گرفتیم. آدمهای منافق معمولاً اینجوری هستند نیتها خوب نیست، عملها خوبه. حالا برعکسش. اینجا می‌گیم که در اراده شما بگید چیه؟ در اراده مُخطی هست در عمل مصیب هست شکل عمل درسته ارادهش مشکل داره.

یه تعبیر علمای اهل ادب می‌گن، همه اینها توی یک جمله جمع کردند. می‌گن:

أصاب الخطأ و أخطأ الصواب برعکس، و أصاب الصواب و أخطأ الخطأ.

چهار حالت شد. درسته؟

اصاب الخطأ؛ شکل عمل، اراده. برعکسش حالا از بین این چهارتا کدوم بهتره؟ اصاب الصواب. هم اراده خوبه هم عمل خوبه. ما اینو می‌بینیم که توی روایات و توی فرهنگ قرآنی.

حُسن فاعلی و حُسن فعلی. دقیقاً. یعنی هم شکل عمل درست باشه هم نیت عمل درست باشه.

نهی توی آیه می‌گه که حتی ارادهش هم کار زشتی هست. درست شد؟ این تا اینجا.

دوستان: استاد ببخشید من با این خطاً یاد آیهی توی سوره نوح افتادم. "مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا" اونجا یه

خورده دلش برای اونها می‌سوخت ولی این اگر اولی باشه، باشند هم همیشه فعلشون نیت‌شون خطا هست آدم

به جانش می‌شیننه. استاد: بله؛ دقیقاً. خیلی از خطیئات منظور اون خطاهای زشت هست یا مثلاً "و نَغْفِرُ

خَطَايَاكُمْ" اون جاهایی که بحث غفران میاد خطاهای قابل بخشش هست ولی بعضی از خطاها خطاهای زشت

هست. درسته به مرحله فعلیت نرسیده به مرحله عمل نرسیده ولی شما تصمیم داشتی این کار را بکنی، نشده،

جور نشد برای فعل بد تو. مثلاً پاشده بره خدای نکرده دزدی، شرایط برایش پیش نیومده، این براش نوشته

میشه. بعد میدونید توی فقه این یعنی چی؟ توی فقه توی بحث ماه رمضان خیلی پیش میاد. ببینید یک شخصی

روزه هست اراده می‌کنه که عمدی روزه‌ش را بخوره اما هیچی پیدا نمی‌کنه. این روزه‌ش باطله و باید کفاره هم بده.

سوال: پس اون حدیث که میگه الاعمال بالنیات چی؟ پاسخ: نه نه؛ نرید سراغ اون حدیث، اون حدیث اولاً که سندش مشکل داره، الاعمال بالنیات نه همیشه این نیست، این می‌خواسته انجام بده. (دقیقه ۲۰)

سوال: مثلاً این قصدِ خطا هست دیگه، ولی حالا به قول شما مثلاً اون یکی مواردش ممکنه شکلش درست در بیاد یا برعکس؟ پاسخ: بله؛ اراده یک جزئی از فعل هست. به خاطر همین گناهی مثل حسد حتی به مرحله عمل هم نرسه برای ما مجازات داره. توی دله دیگه، شما توی دلتون دارید.

سوال: "اذا" که نشده؟ پاسخ: بعضی از حسدها، حسد چهار نوع هست بعضی از انواع حسد واقعا دیگه خودش توی مرحله دل رسیده.

سوال: حالا می‌گفتند وقتی اذاحسد بشه، بروز پیدا کنه، اون دیگه شر میشه؟ پاسخ: اون دیگه وحشتناکه. دوستان: همش دلمون خوش هست به اینکه جلوش را بگیریم "اذا" نشه.

راهکار داره دیگه برای حسدهایی که توی دلتون پیش میاد راهکار زیاده، براشون استغفار کنید، کادو بگیرید هدیه بدید. استغفار کنید.

توی جمله میگه: "وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ" نهی فرزند کشی هست. از شدت فقر بچه‌هاتون را نکشید.

چرا اومده روی بچه‌ها مانور داده؟ اولات، فرزندان، به خاطر اینکه شدیدترین نوع قساوت اینه که کسی بچه خودش را بکشه. چه در انسان و چه در حیوان این رفتار ممکنه که بروز پیدا بکنه. در حیوان بعضی از حیوانات اینطور هستند. مثلاً گرسنه که میشن بچه‌های خودشون را می‌خورند. وقتی که ما می‌ایم به انسان یه بحث عقل هم اضافه می‌کنیم این خیلی زشت میشه که یک انسانی فقط به خاطر خوف از آینده و اینکه من خرج این بچه را از کجا بدم؟ ممکنه حتی به گدایی هم بیفتم. بیاد بچه را بکشه، سقط جنین.

این نهی اونه. بعد نهی فقهی هم هست یعنی اگر این کار انجام شد دیگه مشمول دیه و بحث حد و حدود دنیایی و آخرتی هست دیگه. آخرتیش دیگه دست خداست. یه قتل عمدی اتفاق افتاده و یه نسلی قطع شده توی سقط جنین.

سوال: استاد فرمودید نهی چی؟ پاسخ: نهی فقهی. لا، لای نهی هست. لای نهی‌ها یعنی اگر انجام داده بشه حرام است مصداق فعل حرام هست.

سوال: اینکه می‌گید سقط جنین، جلوگیری چی؟ پاسخ: نه نه.

سوال: چون یه سری می‌گن اینم شامل این میشه؟! پاسخ: نه؛ شامل نمیشه چون باید یه وجودی شکل بگیره.

سوال: حرام هست؟ پاسخ: حرام. اینا رو دیگه. نه حرام نیست اگر کسی بتونه حالا از پس فرزند بر بیاد بهتره که انجام نده اگر نه که. ما حرام فقهی به این شکل برای این قضیه من ندیدم توی نظرات مراجع. ولی وقتی که نطفه‌ای تشکیل شد وجودی شکل گرفت، کشتنش حرام هست و قتل عمد. بعد اینها مرحله مرحله داره مثلاً یه ماهه یه حدی داره یه دیه ای داره، چهار ماه یه دیه ای داره. همه اینها حد داره شما توی رساله هم باز کنید بعد از نطفه میان حدود را می‌گن. به قبل از نطفه کسی کاری نداره.

توی آیه نهی شدید هم هست چرا می‌گیم شدید؟ لای نهی اومده، اول جمله هم هست. بعد تعلیل داریم پشتش. می‌گه نکشید. گفتیم تعلیل یعنی چی؟ من بیرسم چرا؟ شما بگید چون اینجوریه. پس تعلیلش میشه چرا نکشیم؟ چون که "نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ"

شما مگه روزی‌ش را میدید؟ ما روزی‌ش را میدیم هم روزی بچه هاتون را میدیم هم روزی خودتون را "وَإِيَّاكُمْ". توی سوره انعام برعکسه. "نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ" اینجا "نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ"

سوال: "إِیَّا" چه چیزی داره؟ پاسخ: تاکیده. توی ترجمه بحث مثلاً معنی خود و نفس می‌اریم بحث تاکید هست. **سوال:** فقط و اینها نداره؟ پاسخ: نه خیلی نمی‌تونیم اینجا فقط بیاریم.

پس ببینید دوتا رسم در عرب بوده که مخاطب این آیه هستند یکی رسم دخترکشی هست که توی آیات مخصوص خودش بهش پرداخته مثل سوره تکویر مثل سوره زخرف. اما اینجا نهی از فرزندکشی هست. (دقیقه ۲۵) یعنی عرب اگر میدید که از پس خرج و مخارج فرزند توی راهی بر نمی‌اد اون را می‌کشت یا حتی فرزند را بعد از به دنیا اومدن. اینجا دیگه نگاه نمی‌کنه دختره یا پسره. مثلاً عائله‌منده، بچه چندمشه این بچه را می‌کشه.

ببینید نظر مرجع تقلید، نظر فقهی هست اگر شرایطی بوده که حتماً باید سقط می‌شده اونجا دیگه حکمش فرق می‌کنه. برای بعضی از مسائل اجازه سقط میدن ما به شکل خیلی کلی داریم صحبت می‌کنیم.

خدمتتون عرض کنم که پس دو نوع فرزندکشی هست یکی فرزندکشی از روی فقر و یکی دخترکشی به خاطر خود بحث خجالت از وجود دختر.

که این حالا توی جاهای مختلف اومده و این دو تا از هم جدا هستند توی قرآن هر دو نهی شدید هست. پس عرب مخاطب زمان پیامبر این دو تا را انجام می‌دادند. در واقع پیغمبر در جایی مبعوث شدند که از لحاظ معیارهای اخلاقی به پایین‌ترین حد خودشون سقوط کرده بودند. و حتماً اطراف حجاز هم این مشکل بوده یعنی شما نمی‌تونید بیابید بگید که به فرض روم شرقی یا مثلاً ایران یا مصر یا حبشه اینهایی که خب در ارتباط فعالیتها و تجارت و رفت و آمدی که با این کشورها بوده حجاز، اونها مثلاً خیلی اوضاع خوبی داشتند، نه. اینطور نیست اما نقطه شروع تمدن میشه حجاز. یعنی از اونجا ما یک خیزشی داریم یک دین جدیدی باید بیاد. خود

منطقه حجاز به یه حدی از توحش و بداخلاقی میرسه که دخترا را زنده به گور می‌کنند، پسرها را هم از ترس فقر می‌کشد اگر بچه چندم باشه از پس خرجش فکر کنه که برنیا. ببینید گفتیم در مرحله اراده فکر می‌کنه، خوف اینو داره و این قتل را می‌خواهد انجام بده اینها همه نهی شده.

این بداخلاقی‌ها مثلا توی ایران هم هست اون موقع. انواع و اقسام ظلم‌ها را داریم به قشرهای مستضعف. توی روم شرقی هم هست. یونان هم هست توی مصر هم هست توی حبشه هم هست.

سوال: الانم هست که اینهمه ادعای تمدن و...؟ پاسخ: بله؛ توحش و بی‌اخلاقی توی همه جوامع هست به نوعی.

حالا چرا عربستان بوده؟ به خاطر اینکه نقطه آخر ترویج دین هست یعنی ما دیگه غیر از حجاز چون بعدش دیگه دین دیگه ای نداریم، نقطه شروع هست. حجازی‌ها و عربستانی‌ها برای خودشون این امتیاز را قائل نشن **(دقیقه ۳۰)** که قرآن مثلا در منطقه ما بوده پیغمبر آخر در منطقه ما بوده. نقطه شروع منطقه شامست. نقطه

ترویج و بحث اون اشاعه اصلا مال عربستان نیست. و ما می‌بینیم که توی سالهای بعد کسانی میان به پیغمبر و ائمه کمک می‌کنند که اصلا عرب نیستند پس امتیازی برای هیچکس نمیشه قائل شد بگیم که حالا مثلا چون پیغمبر عربستانی بوده از لحاظ نژادی پس همه چیز مال اونهاست این کاملا غلطه و می‌بینیم که تمام شبهات فضای مجازی هم از همین نقطه بلند میشه که توی ایران یه عده از همین حرف میان استفاده می‌کنند. مایی که ایرانی هستیم و مثلا اجدادمون زرتشتی بوده چرا باید به یک پیامبر عرب ایمان بیاریم؟ این اصلا از پایه غلطه و خیلی‌ها را هم تحت تاثیر قرار میده. آره‌ها چرا ما باید به یک پیامبر عرب ایمان بیاریم ما که عرب نیستیم! در حالیکه اصلا فلسفه بعثت را نفهمیدن. نقطه شروع با نقطه ترویج فرق می‌کنه. در یک نقطه ای خدا خواسته اینجا شروع کنه مثل حضرت عیسی توی فلسطین شروع کرد. حضرت موسی توی مصر شروع کرده. نقطه شروع اینه که بالاخره باید از یه جایی، باید یه حرکتی شروع بشه اما نقطه ترویج و نقطه اشاعه اصلا متفاوته و هیچکس نمیتونه برای خودش اینو مطالبه کنه یا این را برای خودش امتیازی قائل بشه.

جناب زمخشری توی کشاف، تفسیر کشاف {زمخشری که یک مفسر ادیب هست اینو قبلاً هم گفتیم شافعی هست و معتزلی. یعنی مکتب کلامیش معتزله هست مکتب فقهی ش شافعیه. این یعنی چی؟ ببینید ما می‌گیم که یک سری مکاتب کلامی داریم یک سری مکاتب فقهی داریم. کلامی‌ها کلاسه تا هستند چیا هستند؟ اشاعره، معتزله و امامیه.

این کلی کلام هست. کلام یعنی چی؟ یعنی اون اصول اصلی مثل توحید و نبوت و معاد، میاد بحث کلی می‌کنه پس ما شاخه کلی‌مون مثلا من و شما قسمت امامیه هستیم. درست شد؟

توی فقهی اینها باز میشه مثلا فقهی، شافعی داریم، مالکی، حنبلی، حنفی، الی آخر.

اشاعره می‌تونه هم شافعی باشه هم فرقه‌های دیگه. یعنی هر کدوم از اینها می‌تونه یعنی به این شکل شاخه بده.

خود امامیه میشه زیدیه، اسماعیلیه، محمدیه، ناقوسییه، جارودییه، تا دلتون بخواد ما فرقه‌های شیعه داریم. اینا زیادن.

پس الان که من میگم زمخشری می‌خواهم یاد بگیرید حالا چیز خاصی نداره. میگم زمخشری هم معتزله هست یعنی از لحاظ کلامی مکتب اعتزال داره و از لحاظ فقهی، شافعی هست اینه یعنی ما میگیم دو حالت برای مذهب یک شخصی می‌ایم صحبت می‌کنیم. میگیم کلامش، کلیش شاخه اصلیش، معتزله هست شاخه فقهی شافعیه. ممکنه یکی معتزله باشه شاخه فقهیش مثلاً حنفی باشه. مثلاً فخر رازی کلامیش اشاعره هست فقهیش شافعی هست یعنی توی بحث ریزه‌های فقه مثلاً نماز و روزه و خمس و زکات و اینها، پیرو شافعی هست ولی توی کلام توی اشاعره گیر کرده .

سوال: دوازده امامی هم میشه فقهی؟ پاسخ: دوازده امامی، امامیه بله. اثنی عشری میشه فقهی احسنت. امامیه کلی‌مونه، ما امامیه چهار امامی داریم، شش امامی داریم، هفت امامی داریم در زمان امام حسن عسکری ما بیست تا فرقه داریم. بیست تا فرقه شیعه‌ها، نه اهل سنت. اونها جای خودشون. پس اینکه اون حدیث خیلی معروفی از پیغمبر هست که بعد از من، امت من فرقه فرقه میشن بعد می‌فرمایند (اول از این شروع میکنند که) حضرت موسی پیروانشان هفتاد و یک فرقه شدند. حضرت عیسی پیروانشان هفتاد و دو فرقه شدند و حضرت پیغمبر اسلام پیروانشان هفتاد و سه فرقه شدند، بعد از هر کدام میگن فقط یه فرقه شون ناجیه هست یعنی **(دقیقه ۳۵)** یه فرقه از پیروان حضرت موسی ناجیه هست یه فرقه از پیروان حضرت عیسی ناجیه هست یه فرقه از پیروان حضرت پیغمبر ناجیه هستند. همه فرقه‌های اهل سنت و تشیع این حدیث را آوردند، همه این را آوردند بعد جالبه یه جمله آخر داره. حضرت پیغمبر دست می‌زنند روی شانه حضرت علی میگن " **ان هذا علی** و شیعتهم هم الالفائرون" این علی و شیعه‌ش یه فرقه ناجیه هستند. بعد این یه تیکه را اون جمله آخر را بعضی از علما اهل سنت نخواستند که بنویسند یعنی به ضررشونه. اون یه دونه را معرفی نکردند همه توی حالت ابهام بموندند، بشه " **کل حزب بما لدهم فرحون** " هر کی فکر کنه خودش اون فرقه ناجیه‌ست. اون یه تیکه را نیاوردند.

سوال: اون شش امامی یا مثلاً اینها هم ممکنه بگن ما هم حضرت علی را قبول داریم؟ پاسخ: حضرت علی را نه؛ اگر بحث ولایت کل باشه دوازده تا پشت سرش هست یعنی خود حضرت علی هم مرتب میگن دوازده تاییم.

سوال: این حدیث فقط حضرت علی را گفتند؟ پاسخ: شیعه حضرت علی واقعا به دوازده امام میرسه.

سوال: نه میدونم که واقعیش اینه، میگم اونها یه همچین ادعایی ندارند؟ پاسخ: نه؛ خیلی جرأت نمی‌کنند. ورود نمی‌کنند. }

حالا حرف از این بود جناب زمخسری در تفسیر کشاف که یک تفسیر فوق‌العاده ادبی هست و علامه هم زیاد ازش استفاده کرده، نکات ادبی جالبی می‌گه. اینجا اشتباه می‌کنه می‌گه وقتی اینجا می‌گه " **وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ** " یعنی نهی از دخترکشی. علامه می‌گه دلیلی نداریم چون دخترکشی‌ها را جای دیگه خود قرآن جدا پرداخته اینجا بحث فرزندکشی از ترس فقر هست. دخترکشی از ترس فقر نبود. از ترس اون شرمی که بهشون عارض میشد که ای وای مثلا دختردار شدم آبروم رفت، فرق می‌کنه یعنی نیت قتل فرق می‌کنه. دخترکشی با فرزندکشی متفاوت. سوره تکویر " **وَإِذَا الْمَوْؤَدَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ** "

بحثی پیرامون حرمت زنا و حکمتش و نقش آن در حفظ بنیان خانواده

آیه ۳۲ " **وَلَا تَقْرُبُوا الزَّانَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا (۳۲)** "

اینم باز نهی شدید. اول آیه‌ست. لای نهی هست. هر جا لای نهی برای یک فعلی بود از لحاظ فقهی، انجام اون فعل حرامه. می‌گه این کار را نکنید شما انجام بدید حرام مطلق. یعنی اصلا توی فقه دیگه اینو تعارف هم نداریم یه جاهایی بعضی از فعلها ظاهرش نهی مطلق نیست شما از معنی می‌فهمید که نهی شده. اما اینقدر راحت لای نهی را سر فعل مضارع آورده یعنی قطعاً انجام این فعل حرام هست حرام مطلقه. بعد می‌گه در حرمتش مبالغه هم کرده چی گفته؟ " **إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا (۳۲)** " این کار را نکنید نزدیکش هم نشید. نگفته که لاتفعلوا، گفته چی؟ " **لَا تَقْرُبُوا** " نزدیکش نشید یعنی چی؟ شرایط را برای خودتون فراهم نکنید از ذهن تون بگیرد تا شرایطش.

این عمل فاحشه ای هست فاحشه از ریشه چیه؟ **فَحَشَ** به معنای گناه زشت آشکار. توی جاهای دیگه قرآن به گناهان زشت دیگه هم گفته فاحشه. **فَحَشَ** مثلاً علنی یه کسی دزدی کنه علنی یه کسی غیبت کنه اینم جزو مصداق فحش هست چون گناه زشت علنی هست ولی یک جاهایی خاص به یک گناه خاصی اشاره می‌کنه گناه منافی عفت، که اینجا دیگه یه نهی خیلی شدیدی هست. چه روش زشتی هم هست هم به فساد فرد منجر میشه هم به فساد جامعه. بعد جناب علامه اومدند یه بحث اجتماعی را حول و حوش این مطلب باز کردند. می‌گن بحث خلقتی هست که خدا انسان را دو جنس خلق کرده در هر کدوم از این جنسها هم قوای خودش را گذاشته و به شکل غریزی این دو جنس بهم تمایل دارند این بحث کاملاً خلقتی هست. پس امری را به نام ازدواج قرار میداره. در تمام ادیان ما این امر ازدواج را داریم. صیغه ازدواج. خیلی جالبه از امام صادق علیه‌السلام

(دقیقه ۴۰)

سوال: بچه های غیرمسلمان که مثلا پدر و مادرشان اهل کتاب هستند چه حکمی دارند؟ پاسخ: میگویند کاملا حلال زاده هستند چرا؟ چون اونها هم برای خودشون قاعده‌ای دارند که ازدواج را ثبت می‌کنند و قوانینی دارند این دو تا آقا و خانم به هم متعهد میشن که گناه مثلا زنا انجام ندن این میشه حلال‌زادگی. نمی‌تونیم به بچه های اهل کتاب که پدر و مادر مشخص دارند بگیم که چون مثلا صیغه اسلام را نخوانده نه همچین چیزی نیست.

پس این قوایی که خدا در وجود ما گذاشته بحث بقا هست هم توی حیوان هست هم توی انسان هست. حالا توی جوامعی که الان هستیم و متاسفانه روز به روز داره بیشتر میشه **Lgbt** دگرباشی، فراجنسیتی، یعنی شما با هر موجودی، این موجود می‌تونه بی‌جان باشه مثل میز، مثل قالیچه، مثل کامپیوتر، مثلا با کامپیوتر خونه رفتند توی کلیسا ازدواج کردند و ثبت کردند. قالیچه خونه ش را خیلی دوست داشته زده زیربغلش رفته کلیسا باهاش عقد کرده. به هر موجودی بی‌جان و جاندار، انسان و حیوان و اشیاء شما میتونی این حالت ازدواج را پیاده کنی و ثبتش هم بکنی و جزء حقوق بشر هم شمرده بشه، این میشه دقیقا انحراف از بحث خلقت. انواع دگرباشی‌ها که الان می‌بینید معضل تمام جوامع هست. خیلی راحت طرف خیلی عذرخواهی میکنم با حیوان خونه‌ش ازدواج می‌کنه با سگ ازدواج می‌کنه، با الاغ ازدواج می‌کنه. با اشیاء داخل خونه ش ازدواج می‌کنه. با خودش ازدواج می‌کنه یکی از ثبت‌ها این بود رفته بود طرف من با خودم، نصف طرفش لباس عروس پوشیده بود نصفش لباس داماد. نهایت سقوط غریزه انسانیت هست یعنی توی حیوان هم ما همچین مسائلی را نداریم انسان به یک جایی میرسه که بسیار پست میشه کاملا پست هست. و دارند تلاش می‌کنند این را به عنوان یک حقوق بشر بشناسند و محافل آزاد هم براش برگزار کنند. همین سوئدی که الان به قرآن سوزی مشهور شده ماه پیش جلسه آزاد گذاشت. یعنی یک سمینار به شکل علمی اومد اینها را بررسی کرد و علنی همه انجام دادند. آزاد و همه دوربینهای دنیا هم روش بود.

دگرباشی. هر کسی میتونه جای این زوجی که خدا در خلقت برای شما قرار داده را بذارید، **Lgbt** انواع و اقسام. همجنس‌گرایی یکیش هست، حیوان‌گرایی، اشیاء‌گرایی. متاسفانه توی این مسائل اخیر خیلی این بولد شد دیگه خیلی بولد شد. یا نه؛ زن و مرد باشند اما بدون قاعده؛ یه مدتی با هم باشند اگر دیدند با هم می‌سازند ادامه میدن ازدواج سفید. اینم یک نوعش هست. کلا بشر، الان اومدن، میگویند هر قانونی که خدا توی ادیان ابراهیمی گذاشته ما نقضش می‌کنیم بحث ازدواجه؟ بحث تعهد؟ حتی شده زن و مرد را کنار هم بذاریم بدون تعهد، بدون ازدواج و الان توی تهران هم متاسفانه ازدواج سفید، عقدهای آریایی، این مسخره بازبهایی که شما دارید می‌بینید و می‌شنوید. آلودگی و فساد داره به نهایت خودش میرسه. انسان داره واقعا سقوط می‌کنه از لحاظ انسانیت. چون توی کشورهای دیگه (اینا رو برید ببینید، نه برید مستقیم سفر کنید از طریق رسانه) ببینید چه

خبره که در لندن ما بیست هزار زن سگ داریم در شهر لندن، زنی که خودشون را به سگ تبدیل کردند. بیست هزار. یا الان دارند عملهای جراحی انجام میدن من همین دیروز دیدم طرف رفته بود کلا خودش را سگ کرده یعنی یه سری چیزهایی را روی بدن خودش گذاشته پوزه برای خودش عمل کرده کلا سگ شده یه مرد هست که کلا خودش را سگ کرده. مردی هست که خودش را گربه کرده.

چرا؟ نمیدونم چرا، واقعا دیگه فطرت اینقدر آلوده‌ست شیاطین هم فعالند خیلی راحت انجام میدن. (دقیقه ۴۵)

برای جذب مخاطبه یا نه واقعا خیلی روان‌ها آلوده شده روان‌ها مریض شده، من خیلی خوشایندم نیست از این حرفها میزنم ولی خب بحثه، اومده دیگه. کاریش نمیشه کرد.

ببینید الان ما یه سری جوان‌هایی را داریم که یعنی مثلا پسره ولی احساس می‌کنه که دختره یا برعکسش. و اگر دقت کنید شاید واقعا سی سال پیش چهل سال پیش اینقدر اینها زیاد نبودند. بعد احادیثی را داریم که اومده اینها را دونه دونه ریشه‌یابی کرده نحوه رفتار پدر و مادر در زندگی، در روابط خصوصی شون باعث میشه که یه همچین بچه‌هایی متولد بشن، ظاهراً خود بچه بیگناه هست ولی خب نتیجه فعل غلط پدر و مادر هست. استرس جنگ هم هست حالا هر چی که میخواد باشه. ما حدیثش را داریم. لقمه حرام هست روابط ناشایست بین، روابط خارج از تعریف حتی خود پدر و مادر مشروع هم منجر میشه به بچه‌های اینجوری. این حدیث هست. که حالا هورمون‌ها متفاوت میشه اعضا متفاوت میشه.

میشه حدیثش را توی کانال بذارید؟ میذاریم. کلا اومده بررسی کرده.

سوال: ارتباط این چند تا آیه را می‌گن. پاسخ: ببینید توی این سوره اسراء، توی این سیاق اگر نگاه کنید از اون ابتدایی که شروع کرده با "وَقَضَىٰ رَبُّكَ" شروع کرده یعنی یک قوانینی را خدا می‌خواهد اعلام کند و تثبیتش کند. این قوانین با چی شروع شده؟ با توحید، با احسان به پدر و مادر. بعد آروم آروم قوانین دیگه ای را هم میاد جزو این قوانین تشریحی‌ش بیان می‌کند. یکیش مثلا بحث اسراف بود هفته پیش گفتیم. یکیش بحث انفاق و اسراف هست یکیش بحث همین قتل اولاد هست یکیش بحث روابط نامشروع هست همه اینها را جمع که می‌کنه (آیه ی ۳۹ سیاق را ببینید). می‌گه هرچی که گفتیم از حکمت بود یعنی حکمت را توی این آیات ۲۳ تا ۳۹ جمع می‌کنه یعنی کل سیاق را بخواهید بررسی کنید همش توی کلمه ای به نام حکمت هست اینها حکمت‌های الهی هست "ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ" (دقیقه ۵۰)

چه شما بررسی به اینکه فقط خدا را به عنوان یک قانون گذار و کسی که تشریح را برقرار می‌کنه بشناسی، کل این سیاق بحث حکمته. آخرین آیه حکمت می‌گه. بعد آیات قبل یکی یکی داره می‌گه مثلا این کار را نکنید این کار نکنید قوانین را می‌گه بعد می‌گه چرا این قوانین را گفتیم؟ چون حکمت الهی برای اینکه یک جامعه انسانی سالم بدون فساد زندگی کنه، اینجوریه. ارتباط را متوجه شدید؟ همه اینها را بذارید روی حکمت مثل اینکه من

میگم مثلا من یک کنفرانسی را داشته باشم بعد بگم قوانین کنفرانس مون اینه، قوانین این جامعه مون این شهرمون اینه، ممکنه این قوانین بهم ارتباطی نداشته باشه.

ولنگاری و نابودی عنصر حیا و غیرت در جوامع غربی

یه آماری یه سازمانی حالا من اینها را مستند دارم، بیرون داده بود که هر کشوری آمار حرامزادگی و حلالزادگی را اومده بود بررسی کرده بود مثلا بعضی از کشورها هشتاد درصد بود آمار فرزندان نامشروع، یکی دو تا کشور واقعا رسیده بودند به هشتاد درصد. مثلا این مال ده سال پیش هست الان خب خیلی بدتره.

کشور فرانسه روی پنجاه و شش بود. کشور انگلیس روی پنجاه و چهار بود، حتی کشورهای آسیای شرقی مثل فیلیپین و سنگاپور و تایلند و اینها هم آمار بالایی داشتند. خود آمریکا خود بعضی از کشورهای اروپایی، دانمارک، فنلاند، هلند، آلمان و جالبه که مجموع سه تا کشور ایران، افغانستان و عراق را با هم حساب کردند اینقدر درصد پایین بود ده سال قبل، اینقدر درصد پایین بود که سه تا را با هم اعلام کرده بودند یک دهم درصد بوده. حالا الان ممکنه یه خورده جا به جا شده باشه.

سوال: شاید هم اعلام نمیشه؟ پاسخ: نه واقعا اینه. یک دهم درصد برای کشور ایران بالاست. شما بیاید توی جمعیت اینو پخشش کنید نمیگم عدد کمی هست ولی ما داریم با قیاس صحبت میکنیم وقتی کشور فرانسه پنجاه و شش درصد هست.

سوال: یک دهم یا یک دهم درصد؟ پاسخ: یک دهم درصد. مجموع سه تا کشور عراق، افغانستان، ایران یک دهم درصد بوده، ده سال پیش البته.

مثلا بگید یک درصد، یک درصد با پنجاه و شش درصد با هشتاد درصد مکزیکی خیلی متفاوت، بعضی از کشورهای آمریکایی خیلی درصدشون بالاست و به خاطر اینه که روی هیچ قاعده ای اینها پیاده نشده. هیچ نظام هدفمند متعهدی ندارند.

سوال: آزادی آزادی که میگن همینه؟ پاسخ: دقیقا.

سوال: اینو انحطاط نمیدونند، چرا آمار میدن؟ اگر مثلا برایشون بی آبرویی بود آمار نمی گرفتند! پاسخ: خدا برای حفظ خانواده غریزه های مختلفی را هم گذاشته علاوه بر بحث تناسل و توالد. مثلا یه غریزه ای داره به نام غیرت در وجود مردان، این حفظ خانواده ست که الان اینو دارند می کوبند. یعنی همون غریزه غیرت را که واقعا خدا به عنوان غریزه توی وجود مرد گذاشته یا غریزه های مثلا به نام اون حواس جمعی خانم ها حالا اسمش را حسادت می خوان بذارند یا هر چی، باعث میشه خانواده فرم خودش را حفظ کنه.

اینا به شکل غریزه‌ست توی وجود زن و مرد. ولی الان کوبیده میشه. خیلی راحت اعلام می‌کنند من بی‌غیرتم. من بی‌ناموسم.

سوال: تغذیه‌ها و اینها هم اثر داره؟ پاسخ: ببینید همه اینها مسخه. انواع مسخ‌ها را ما در دوران فعلی داریم. انواع مسخ‌ها. حتماً که نباید مسخ مثل میمون باشه صورت عوض بشه چشم و ابرو عوض بشه. مسخ روح هست انسان کاملاً عوض میشه و وای به حال روزی که یک جوری جوامع دچار فساد بشن که دیگه واقعا هیچ کاری نشه کرد چون سقوط خیلی با سرعت داره انجام میشه. خودشون موندن توی اداره جامعه‌شون. این تفسیر مال چهل پنجاه سال پیش هست علامه دارند حرفهایی می‌زنند انگار مال الانه. میگن روز به روز در جوامع غرب بر تعداد فرزندان نامشروع اضافه میشه. این صحبت‌های علامه هست. (دقیقه ۵۵) حتی بحث غیرت هم علامه اومده اینجا بحث کرده و اومده حتی توی جوامع حیوانی هم بررسی کرده، حیوان که قصدش تشکیل اجتماع و تمدن نیست ولی برای خودش قانون داره. حریم خانواده داره. ببینید اینم اومده حالا به شکل پیشرفته و به شکل عقل محور توی انسان پیاده شده. انسانی که عقلش را بذاره کنار و روحش را در اختیار شیاطین بذاره خیلی بدتر از حیوانه.

سوال: یعنی اینم بیان نمیشه که این فرزند مثلاً چه پدری داره؛ درسته؟ توی اون آماری که میگن؟ پاسخ: بله؛ ممکنه نه، پدر مشخص هم باشه ولی پدر هست، شوهر این زن نباشه.

سوال: حالا خیلی براشون قاعده‌ها یا مثلاً این چیزها مهم نیست که حکمی جاری بشه...؟ پاسخ: ببینید یه سری روابط عاطفی هست مثلاً حتی توی غرب هم به کسی که کوچکترین سلامت فطری داشته باشه بهش بر میخوره این قضیه. هنوز هم اونجا این قوانین LGBT و حالا دگرباشی و فراجنسی و اینها هنوز هم معترض دارند. هنوز معترض دارند. هفته پیش توی کانادا یک راهپیمایی انجام دادند این فراجنسی‌ها نمی‌دونم دیدید یا نه؟ من چون دنبال میکنم متأسفانه ایرانی‌ها هم بودند. ایرانی‌هایی که فراجنسی بودند مثلاً آقای بود که کلا لباس زنانه پوشیده بود و خیلی اظهار شادی میکرد و حالا اعمالی را انجام میداد. یا حالا افراد دیگه.

یه روزی را گذاشتند توی کانادا برای همین گروه‌ها. گروه‌های فراجنسی. اینها توی این روز میریزند بیرون توی خیابونا برای خودشون راهپیمایی می‌کنند شادی می‌کنند حالا یه کارناوالی راه می‌اندازند و خیلی راحت، توی کشورهای دیگه شما باید چشمت به همه چیز عادت کنه.

من میگم که دوربین را بیاییم از بالا روی ایران بندازیم. از خارج از ایران نگاه کنیم به داخل ایران. ما توی خودمون خیلی مشکل داریم روابط مون خیلی داغونه. توی خودمون. بی‌مدیریتی‌ها، همه چیز هر چی که شما بالاخره اینجا عصبانی می‌شوید ولی دوربین را بیارید از بالا نگاه کنیم.

کافیه یه جا بریم برگردیم. به ایرانی که خودمون توش خیلی بهش نقد داریم و واقعا باید شکر کنیم که توی ایران هستیم. حالا یه ایران هست یه عراقه یا کشورهای این تیپی.

دوستان: خود کشورهای مسلمان هم میریم برمیگردیم حال مون توی ایران بهتره مثل عراق، عربستان. باز اونها هم مسلمونند.

میگم دوربین را بیارید از خارج از ایران نگاه کنید از صداوسیماش بگیرید که همین جوری من الان وارد بحث برنامه های صدا و سیما بشم همه مون نقد داریم. آقا این چه برنامه ای هست؟ ولی بیاییم از بالا نگاه کنیم. صدا و سیما ما واقعا باحیاست. میگم از بالا نگاه کنیدا. این حیا را ببینید توی برنامه ها. اینقدر همه چیز آزاد نیست ولی شما همین رو ببرید حتی توی کشور عراق. مثلا شما برید توی کشور عراق می بینید چه خبره توی تلویزیونش یا نمیدونم کشورهای دیگه. دیگه حالا آزاده دیگه همه چیز آزاده.

دوستان: مثلا زن بی حجاب داشت در مورد مثلا عاشورا و صحنه فلان، داشت تصویر را نشون میداد صحبت می کرد اصلا این به اون ربطی نداشت با اینکه شبکه های مجزا هم دارند اونم هست برای اینکه بهشون عادت کنی!

بله و واقعا میگم اینکه داریم اینجا زندگی می کنیم خودش یکی از نعمتهاست. باید بریم بیرون یه دوری بزنی بعد بیاییم اگر نقدی داریم نقد منصفانه باشه نه نقد احساسی.

بیشتر دلمون میسوزه! آره به قول شما دلمون میسوزه ولی بعضی ها به همه چیز ایراد می گیرند.

دوستان: آخه اشکال اینجاست ما خوبی های اونها را می بینیم ایراداتشون را نمی بینیم اینجا خوبی هامون را نمی بینیم ایرادمون را می بینیم.

و این میشه که...!!!!؟؟ خوبی هامون رو می بینیم که چطور داره ازمون گرفته میشه.

نقد زیاده. میگم داخل خودمون که هستیم نقد زیاد داریم. چرا فلان جا این حرف را زد؟ چرا فلان ارگان این کار را کرد؟ نقده دیگه ولی کافیه که بریم بیرون. از بالا نگاه کنیم مثلا کشور ایران در کنار پاکستان تصور کنیم در کنار افغانستان تصور کنیم. در کنار ترکیه حساب کنید. ببینید چه خبره؟ اصلا قابل قیاس نیست. ایناست (دقیقه ۶۰) که آدم بعضی مواقع باید چشم شاکرش را باز کنه و شکر کنه خدایا شکر که ما اینجا توی محله ای هستیم توی شهری هستیم توی کشوری هستیم به راحتی اعتقادات مون را ابراز می کنیم مراسم می گیریم، محرم می گیریم، فاطمیه می گیریم، پوشش مون را داریم با همه چیزهایی که میگم داخل کشورمون هست. متأسفانه همین بحث فرزند نامشروع توی کشور اطراف هم الان خیلی داره رشد می کنه و این خودش اصلا یه معضلی هست و یک سقوطی هست. تصور کنید امام زمان دارند همه اینها را می بینند یعنی کل جهان توی دستشونه. همه این مسایل همه این فسادها را دارند می بینند و فعلا منتظر هستند برای بحث ظهور.

این آیهی "ولاتقربوا الزنا" را هم گفتیم بحث شریعت‌ها و قوانین و بحث‌های خلقتی را که علامه کامل باز کردند من خیلی خلاصه گفتم. اگر انحرافات از فطرت صورت بگیره انواع و اقسام این انحرافات‌های جنسی شکل می‌گیره.

سوال: همین بحثی که گفتید اینکه می‌گن وقتی امام زمان ظهور می‌کنه که همه عالم مضطر بشن بعد با این اوضاع و احوالی که شما توصیف کردید توی دنیا پیش اومده آیا این افراد هم به این اضطرار می‌رسند؟ پاسخ: تعداد نیستا، بله؛ توی هر جامعه ای حتی توی جامعه آمریکا ما افراد مذهبی داریم که شاکی هستند از این قوانین. مثلاً یه نمونه ش یکی از نماینده های خانم بود توی مجلس آمریکا باشد اعتراض کرد به این آزادی همجنس گراها و گریه می‌کرد موقع سخنرانی که شما میدونید چی بلایی دارید سر فطرت میارید؟ میدونید این از لحاظ دین، نامشروع هست؟ داشت گریه می‌کرد خانومه، خیلی برای من جالب بود. یک نماینده مجلس آمریکا داشت گریه می‌کرد برای این که این قانون تصویب شد. نه توی هر جامعه ای نه به تعداد زیاد، به تعداد کم ما این اضطرار را می‌بینیم.

سوال: نه همه آدم‌ها و اکثریت؟ پاسخ: نه اصلاً بحث قوانین الهی، اصلاً تعداد نداره. همیشه تعداد حق‌گراها کم هستند همیشه ی خدا کمند. هیچوقت ما نداشتیم که تعداد زیاد باشه فقط در یک زمان تعداد زیاد خواهد شد اونم در زمان ظهور.

سوال: پس این اضطرار قرار نیست عالم‌گیر از جهت تعدادی باشه؟ پاسخ: نه؛ از لحاظ تعدادی نیست. توی هر نقطه ای ما مضطر داریم.

این بحث امروزمون تا اینجا باشه میزان تا سر "ولاتقتلوا النفس التي" که این نهی‌ها را باید یکی یکی باز کنیم تا برسیم به اون بحث حکمت آخر سیاق. و ان شاء الله که حالا بتونیم سوره را توی وقت خودش تموم کنیم.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا وَجِيهًا بِالْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ